

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

Врз основа на членот 75, ставови 1 и 2 од Уставот на Република Северна Македонија, претседателот на Република Северна Македонија и претседателот на Собранието на Република Северна Македонија, издаваат

УКАЗ ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА КРИВИЧНИОТ ЗАКОНИК

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Кривичниот законик, што Собранието на Република Северна Македонија го донесе на седницата одржана на 28 јануари 2026 година.

Бр. 08-629/1
28 јануари 2026 година
Скопје

Претседател на Република
Северна Македонија,
Гордана Сиљановска-Давкова, с.р.

Претседател на Собранието
на Република Северна
Македонија,
Африм Гаши, с.р.

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА КРИВИЧНИОТ ЗАКОНИК

Член 1

Во Кривичниот законик („Службен весник на Република Македонија“ број 37/1996, 80/1999, 4/2002, 43/2003, 19/2004, 81/2005, 60/2006, 73/2006, 7/2008, 139/2008, 114/2009, 51/11, 135/11, 185/11, 142/12, 166/12, 55/13, 82/13, 14/14, 27/14, 28/14, 115/14, 132/14, 160/14, 199/14, 196/15, 226/15, 97/17 и 248/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ број 36/23 и 188/23), во член 38-в во ставот (1) зборовите: „определен вид или“ се бришат, а пред зборот „категирија“ се додава зборот „определена“.

Ставот (2) се менува и гласи:

„(2) При изрекувањето на казната од ставот 1 на овој член, судот може да изрече и престанок на важење на возачката дозвола од определена категорија и да определи временски период во траење од една до 10 години, за кој сторителот нема право да се стекне со возачка дозвола од истата категорија.“.

Во ставот (4) во првата реченица зборовите: „три месеца“ се заменуваат со зборовите: „шест месеци“, зборот „пет“ се заменува со „10“ и во втората реченица, зборовите: „ниту подолго од десет години“ се заменуваат со зборот „година“.

Член 2

Во член 56 во ставот (3) по зборовите: „со друга“ се додаваат зборовите: „да му предложи една или повеќе нови или дополнителни обврски од ставот (1) на овој член,“.

Член 3

Во член 59-а во ставот (2) зборот „Судот“ се заменува со зборовите: „Под условите од ставот (1) на овој член, судот“.

Член 4

Членот 98-а се менува и гласи:

„(1) Од сторителот на кривично дело за кое може да се изрече казна затвор од четири години или потешка казна, како и на кривично дело против половата слобода и половиот морал, на кривично дело против здравјето на луѓето, на кривично дело против имотот, на кривично дело против јавните финансии, платниот промет и стопанството, на кривично дело против службената должност, на кривично дело против човечноста и меѓународното право или на кривично дело извршено во состав на злосторничко здружение, кога таквото дело можело да доведе непосредно или посредно до имотна корист, ќе се конфискува имотот стекнат во временски период не подолг од пет години пред сторувањето на делото за кое е осуден со правосилна судска пресуда, кога врз основа на сите околности, факти и докази, судот е уверен дека имотот ги надминува законските приходи на сторителот.

(2) Кога од фактички или правни пречки не е можно водење кривична постапка спрема сторителот на кривичното дело од ставот (1) на овој член, судот ќе донесе одлука за проширена конфискација во постапка определена со закон.

(3) Ако поради фактички или правни пречки не може да се спроведе проширена конфискација спрема сторителот на кривичното дело, а се исполнети условите од ставот (1) на овој член, нелегално стекнатиот имот се конфискува и од трети лица или членови на неговото семејство на кои е пренесен или за кои е остварен, доколку имотот постои.

(4) Имотот од ставот (1) на овој член се конфискува во постапка на конфискација и од членови на семејството на сторителот на кои е пренесен кога е очигледно дека не дале противнадоместок што одговара на неговата вредност или од трети лица ако не докажат дека за предметот или имотот дале противнадоместок што одговара на нивната вредност.“.

Член 5

Во член 130 во ставот (5) по зборот „тужба“ запирката се заменува со точка, а зборовите до крајот на реченицата се бришат.

Член 6

По членот 152 се додава нов наслов и нов член 152-а, кои гласат:

„Злоупотреба на туѓа снимка, фотографија, аудиозапис или спис со сексуално експлицитна содржина

Член 152-а

(1) Тој што на трето лице ќе му направи достапна видео или друга снимка, фотографија, аудиозапис или спис со сексуално експлицитна содржина, без согласност на лицето на кое тој спис се однесува, односно без согласност на лицето кое е прикажано на снимката или фотографијата или чиј глас е снимен на аудиозаписот, ќе се казни со затвор од една до пет години.

(2) Со казната од ставот (1) на овој член ќе се казни и тој што со употреба на компјутерски систем или на друг начин ќе изработи нова или ќе промени постоечка видео или друга снимка, фотографија, аудиозапис или спис со сексуално експлицитна содржина која се однесува на некое лице и ќе ја употреби таквата снимка, фотографија, аудиозапис или спис или ќе ги направи достапни на трето лице.

(3) Со казната од ставот (1) на овој член ќе се казни и тој што се заканува на друг дека ќе ја направи достапна за трето лице неговата видео или друга снимка, фотографија, аудиозапис или спис со сексуално експлицитна содржина.

(4) Тој што делото од ставовите (1) и (2) на овој член ќе го изврши на начин поради што видеото или другата снимка, фотографијата, аудиозаписот или списокот со сексуално експлицитна содржина станале достапни на повеќе лица, ќе се казни со затвор од една до осум години.

(5) Ако делото од ставовите од (1) до (4) на овој член е сторено спрема дете, извршителот ќе се казни со затвор од три до 10 години.

(6) Ако делото од ставовите од (1) до (5) на овој член го стори службено лице во вршење на службата, за делото од ставовите (1), (2) и (3) на овој член, ќе се казни со казна затвор од една до 10 години, за делото од ставот (4) на овој член, со казна затвор од три до 10 години, а за делото од ставот (5) на овој член, со казна затвор од најмалку четири години.

(7) Видеата или другите снимки, фотографиите, аудиозаписите и списите, како и посебните уреди со кои е извршено кривичното дело, се одземаат.

Член 7

Во член 297 во ставот (1) зборовите: „парична казна или со затвор до три години“ се заменуваат со зборовите: „затвор од три месеци до три години и со парична казна“.

Во ставот (2) по зборот „години“ се додаваат зборовите: „и со парична казна“.

Член 8

Членот 297-а се менува и гласи:

„(1) Учесник во јавниот сообраќај кој не се придржува на прописите за безбедност во сообраќајот и со тоа ќе го загрози јавниот сообраќај безобзирно управувајќи со моторно возило со концентрација на алкохол во крвта над 1,5 г/кг во крвта, со употреба на дроги, психотропни супстанции или прекурсори, возејќи во спротивна насока на јавен пат на кој коловозните ленти се физички одвоени една од друга или на автопат, претекнувајќи колона возила на непрегледно место или возејќи со брзина која ја надминува дозволената брзина за најмалку 50 км на час во населено место или за најмалку 70 км на час надвор од населено место, ќе се казни со затвор од три месеци до три години и со парична казна.

(2) Со казната од ставот (1) на овој член, ќе се казни и тој што организира, учествува или на друг начин овозможува недозволен трки со возила, како и учесник во јавниот сообраќај кој управува моторно возило без положен возачки испит, без важечка возачка дозвола, или доколку му е изречена санкција забрана на управување со моторно возило која е сè уште важечка во моментот на сторување на делото или санкција престанок на важење на возачката дозвола, при што нема нова важечка дозвола.“.

Член 9

Во член 300 во ставот (1) по зборовите: „од една до десет години“ се додаваат зборовите: „и со парична казна“.

Во ставот (2) по зборовите: „најмалку четири години“ се додаваат зборовите: „и со парична казна“.

Член 10

По членот 300 се додаваат два нови наслова и два нови членови 300-а и 300-б, кои гласат:

„Задолжително изрекување на казната забрана на управување со моторно возило

Член 300-а

„Под условите определени со членот 38-в од овој законик, за кривичните дела од членовите 297 ставови (1) и (2), 297-а и 300 ставови (1) и (2), судот на сторителот ќе му изрече забрана на управување со моторно возило во траење од шест месеци до 10 години.

Одземање на моторно возило со кое е сторено кривично дело

Член 300-б

(1) Под условите определени со членот 100-а од овој законик, од сторителот ќе се одземе возилото со кое е сторено делото од членот 297 став (1), членот 297-а ставови (1) и (2) или од членот 300, кое е во сопственост на сторителот, доколку тој во моментот на сторување на делото немал право да управува со моторно возило.

(2) Доколку возилото од ставот (1) на овој член е во сопственост на трето лице, ќе се одземе само доколку тоа лице знаело или било должно да знае дека сторителот немал право да управува со моторно возило.

(3) Под условите определени со членот 100-а од овој законик, од сторителот може да се одземе возилото со кое е сторено делото од членот 297 став (1), член 297-а ставови (1) и (2) или од членот 300 доколку возел со брзина која ја надминува дозволената брзина за најмалку 70 км на час во населено место или за најмалку 90 км на час надвор од населено место, кое е во сопственост на сторителот.

(4) Под условите определени со членот 100-а од овој законик, од сторителот ќе се одземе возилото со кое е сторено делото од членот 297 став (1), член 297-а ставови (1) и (2) или од членот 300, доколку возел со брзина која ја надминува дозволената брзина за најмалку 70 км на час во населено место или за најмалку 90 км на час надвор од населено место кое е во сопственост на сторителот, под услов тој и претходно да е осудуван за кривично дело против безбедноста на јавниот сообраќај кое го сторил со надминување на дозволената брзина најмалку 70 км на час во населено место или за најмалку 90 км на час надвор од населено место.

Член 11

Членот 353 се менува и гласи:

„(1) Службено лице кое со искористување на својата службена положба или овластување, со пречекорување на границите на своето службено овластување или со неизвршување на својата службена должност ќе прибави за себе или за друг некаква имотна корист или на друг ќе предизвика штета или потешко ќе ги повреди правата на друг, ако не се исполнети законските обележја на друго потешко кривично дело, ќе се казни со затвор од шест месеци до три години.

(2) Ако сторителот на делото од ставот (1) на овој член прибави поголема имотна корист или нанесе поголема штета, ќе се казни со затвор од една до пет години.

(3) Ако сторителот на делото од ставот (1) на овој член прибави значителна имотна корист или нанесе значителна штета, ќе се казни со затвор од една до осум години.

(4) Со казната од ставовите (1), (2) и (3) на овој член ќе се казни и одговорното лице, одговорното лице во странско правно лице што има претставништво или врши дејност во Република Северна Македонија или лице што врши работи од јавен интерес, ако делото е сторено во вршење на законско овластување или должност.

(5) Службено лице или одговорно лице кое, спротивно на закон, набави стоки, услуги или работи без да спроведе постапка за јавна набавка во случаите кога било должно да ја спроведе или направи измени на договорот за јавна набавка или рамковната спогодба за време на нивната важност спротивно на закон над законски утврдениот вредносен праг, ќе се казни со затвор од една до осум години, а доколку со делото од овој став е прибавена имотна корист од големи размери или е причинета имотна штета од големи размери, сторителот ќе се казни со затвор од четири до 10 години.“.

Член 12

Членот 353-в се менува и гласи:

„(1) Службено лице или одговорно лице во јавно претпријатие или јавна установа кое со повреда на законските одредби за судир на интересите или за совесно постапување при вршењето на дискреционо овластување, со пропуштање на должен надзор, стекне за себе или за друг некаква имотна корист или на друг ќе му предизвика штета, ќе се казни со парична казна или со затвор до три години.

(2) Ако сторителот на делото од ставот (1) на овој член стекне поголема имотна корист или предизвика поголема имотна штета или потешко ги повреди правата на друг, ќе се казни со затвор од шест месеци до три години.

(3) Ако сторителот на делото од ставот (1) на овој член стекне значителна имотна корист или предизвика значителна штета, ќе се казни со затвор од шест месеци до пет години.

(4) Со казната од ставовите (1), (2) и (3) на овој член ќе се казни и одговорното лице, одговорно лице во странско правно лице кое има претставништво во Република Северна Македонија или лице кое врши работи од јавен интерес, ако делото е сторено во вршење на неговото посебно овластување или должност, определено со закон.

(6) Тој што делото од ставот (1) на овој член ќе го стори од небрежност, ќе се казни со парична казна или со казна затвор до една година.“.

Член 13

Членот 394 се менува и гласи:

„(1) Тој што ќе создаде група или банда што има за цел вршење на кривично дело за кое може да се изрече казна затвор од три години или потешка казна, ќе се казни со затвор од една до осум години.

(2) Припадникот на групата или бандата, ќе се казни со затвор од шест месеци до пет години.

(3) Ако групата или бандата има за цел вршење кривично дело за кое може да се изрече казна затвор од најмалку осум години или потешка казна, организаторот ќе се казни со казна затвор најмалку четири години, а припадникот на групата или бандата ќе се казни со казна затвор од една до пет години.

(4) Припадникот на групата или бандата кој ќе ја открие групата, односно бандата, пред да стори некое кривично дело во нејзин состав или за неа, ќе се ослободи од казна.

(5) Предметите и средствата што групата или бандата ги користи за подготвување на делата, како и средствата за нивното финансирање, се одземаат.“.

Член 14

Во член 418-г по ставот (2) се додаваат два нови става (3) и (4), кои гласат:

„(3) Со казната од ставот (1) на овој член ќе се казни и родител, посвоител, старател или друго лице кое има должност за грижа и воспитување на дете, кој од користољубие го пренесува или го овозможува надзорот над детето на трето лице заради питачење.

(4) Ако поради делото од ставот (3) на овој член настапила тешка телесна повреда или тешко нарушување на здравјето на дете или дете се оддало на питање, проституција или други облици на асоцијално однесување, сторителот ќе се казни со затвор од најмалку 10 години.“.

Ставовите (3), (4) и (5) стануваат ставови (5), (6) и (7).

Во ставот (6), кој станува став (8), зборовите: „ставовите (1), (2), (3) и (4)“ се заменуваат со зборовите: „ставовите (1), (2), (5) и (6)“.

Ставовите (7), (8), (9) и (10) стануваат ставови (9), (10), (11) и (12).

Член 15

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“, освен одредбите од членовите 1, 7, 8, 9 и 10 од овој закон, кои ќе започнат да се применуваат од 1 февруари 2026 година.